

Pred vojaško zvezo Italije in Nemčije

Vesti 5. junija

London, 5. junija. o. Današnji londonski tisk se bavi z obiskom nemškega vojnega ministra maršala Blomberga v Rimu ter podčrtava važnost obiska in razgovorov, ki jih je imel Blomberg z Mussolinijem ter z zastopniki italijanske vojske.

Listi danes jasno in brez pridržkov napovedujejo sklenitev vojaške zveze med Italijo in Nemčijo. Ta zveza naj podčrta tesno politično sodelovanje med obema državama v vseh evropskih in svetovnih vprašanjih. Vojaška zveza bo to sodelovanje potrdila in mu služila v podporo. Ta zveza, ki jo bodo sklenili kmalu po Blombergovem obisku, bo dokazala, da so glasovi o nesporazumih med Nemčijo in

Italijo prenagljeni in da je treba računati, da bo politika obeh držav ostala še dolgo časa in v vsakem primeru slozna.

Listi pišejo, da sprejem maršala Blomberga v Rimu dovolj dokazuje namene, ki jih imata Italija in Nemčija glede bodočega sodelovanja. Po letalskih vajah v čast Blombergu sta Mussolini in nemški vojni minister sama odletela iz Rima nad Pontinska močvirja ter se spustila na letališče novega letalskega mesta Guidonia. Ta polet dveh vojnih ministrov ni samo navaden domislek, marveč pravcati simbol. Včeraj so bili manevri vojaštva in milice okoli Civita-Vecchia na čast maršalu v Blombergu. Tak-

tične vaje so se začele ob 8.30 z udeležbo letalstva. Ves dan je bil posvečen vajam kopenskih čet, kakor je bil včerajšnji dan posvečen letalstvu. Ob 12 so razkazali v Blombergu najmodernejše italijansko vojno gradivo. Nemški vojni minister je popoldne prisostvoval vajam konjenice in tankov.

Danes pa bo v Napoliju velika pomorska parada, pri kateri bo poleg drugega brodograjskega sodelovala tudi 70 podmornic.

Angleško časopisje pravi, da bi vse te prireditve in vse to razkazovanje italijanske voje moči nemškemu maršalu pač ne imelo pomena, če bi šlo zgolj za vpljnostni in informativni obisk.

Na Portugalskem je vse mirno in ni govora o kaki revoluciji. Tako izjavlja portugalska vlada z ozirom na vesti levčarskega časopisa, ki Evropi vsak mesec enkrat postreže o revoluciji v tej državi.

Filmska stavka v Hollywoodu traja že mesec dni. Stavka je zajela 28 filmskih podjetij.

Avtobus je zgorel v Readingu v Kaliforniji. V ognju je našlo smrt osem potnikov in šofer.

Zastopnik poljskega ministrskega predsednika Kviatovski je sprejel van Zeelandovega zastopnika Freea in se z njim razgovarjal o možnostih za sklicanje svetovne gospodarske konference.

Turški zunanji minister Ruždi Aras pride jutri v Bukarešto, kjer bi moral podpisati trgovsko pogodbo med Rumunijo in Turčijo, a so bila pogajanja ustavljena.

Do hudih neredov je prišlo v Antiohiji, kjer so se spopadli Turki in Arabci.

Švedski zunanji minister Sandler je odpoval na politični obisk v prestolnice sosednih držav.

Zedinjene države ne bodo spremenile svoje politike, je pri včerajšnjem sprejemu dejal predsednik republike Roosevelt časnikarjem.

Predlog za nov tiskovni zakon obravnava francoska poslanska zbornica. Novi tiskovni zakon bo kljub slavospevom, ki jih demokraciji, svobodi in drugim koristnim rečem pojejo trobentači Ljudske fronte v Franciji in drugod, sestavljen čisto po vzoru reakcionarnih tiskovnih zakonov v diktatorskih državah in bo časopisju prepovedoval sleherni možnost za politično kritiko.

Osem milijonov plinskih mask ima na razpolago angleško obrambno ministrstvo in jih bo po potrebi takoj dalo na razpolago civilnemu prebivalstvu.

Sedem delavcev je ubil prvi vlak blizu koroške postaje Gummers na progi Beljak-Spital. Po eni strani, kjer so delali delavci, je privozil tovorni vlak, ki so se mu umaknili na drugi tir, po katerem je prav tisti trenutek pridrel brzec.

Mussolini bo prišel v Trst prihodnji mesec, ko bodo spustili in morje novo veliko bojno ladjo »Vittorio Veneto«, ki so jo izdelali v tržaških ladjedelnicah.

Zelezniški sporazum med Poljsko in Nemčijo, ki bo uredil promet med obema državama, so podpisali pred dvema dnevoma v Varšavi.

Madžarsko-nemški trgovinski odbor se bo sestel 15. junija v Budimpešti.

Nova japonska vlada je zdaj popolna. O vseh ministrstvih pravijo, da so izkušeni in ugledni, po večini izvenstrankarski politiki. Vlada se je včeraj predstavila cesarju in prevzela svoje poslanstvo.

Vojvoda Windsorski je včeraj čez Milan, Benetke, Videm in Trbiž potoval na Koroško. V Milanu in Benetkah se je ustavil po nekaj ur.

Nemško križarstvo »Deutschland« so, kakor piše pariški tediak »Gringoiret«, napadli sovjetski letalci na povelje in Moskve. List prinaša za to tudi precej dokazov.

Stavka poljedelških delavcev je izbruhnila v okolici srednjefrancoskega mesta Pontosse. Stavkujoči so se spopadli z orožniki in je prišlo do streljanja.

V Berlinu so usmrtili Juda Hellmutha Hirscha, ki je bil marca obsojen zaradi veleizdaje, češ, da je pripravljaval atentate na vodilne nemške osebnosti.

Sporazum v mehiški petrolejski stavki je samo začasen in so se delavci vrnili danes na delo kljub temu, da še ni prišlo do končnega sporazuma in bodo pogajanja o mezdah ter o delovnem času nadaljevali.

Veliko višjih vojaških osebnosti, prvakov komunistične stranke in visokih uradnikov v zunanje-političnem komisariatu so zaprli zadnje dni v Moskvi. Pravijo, da je treba te aretacije smatrati kot znamenje, da je Stalinov boj z opozicijo stopil v odločilno razdobje.

Ob obisku predsednika poljske republike v Bukarešti prinašajo poljski in romunski tisk navdušene članke, v katerih podčrtujejo staro prijateljstvo med Poljsko in Rumunijo, prijateljstvo, ki ga utrjuje še zavest o skupnem sovražniku: boljševiški Rusiji.

15 milijard dinarjev bo izdala Japonska za svoje vojno brodograjske in prihodnjih dveh letih. Anglijo to japonsko oboroževanje precej skrbi in se slihuje glasovi, da se bodo začela pogajanja glede omejitve tega oboroževanja.

Grški kralj Jurij II. se je vrnil s svete gore Athosa, kjer so mu pravoslavni menihi v nešteti samostanih pridedali svečan sprejem. Kralj je obiskal tudi srbski samostan Hilandar.

Mednarodno trgovinsko zborovanje se je začelo včeraj na Dunaju. Udeležujejo se ga predvsem srednjeevropske in podonavske države.

Prostovoljni darovi za grško narodno obrambo prihajajo vojnemu ministrstvu v vedno večjem številu. Tako je grška delavska zveza sklenila darovati za obrambne namene meздо enega dne. Rezervni častniki so darovali do sedaj 12 milijonov drahem.

Med Turčijo in Avstrijo je najboljša razmerje, vendar bi bilo dobro, če bi se gospodarski stiki poglabili, je izjavil turški zunanji minister Ruždi Aras uredniku dunajske »Neue Freie Presse«.

Bratislava je trdnjava Češkoslovaške na Donavi. V tem smislu je včeraj govoril predsednik češkoslovaške vlade dr. Hodža, ko so mu izročili diplomato za častno mešanstvo tega mesta. Dejal je tudi, da slovaški nacionalizem ni manjverden in državi nevaren. Za Slovake je ta izjava po tolikih napadih češkega centralizma na slovaško narodno samostojnost nedvomno razveseljevala.

O prenosni Zveze narodov so se razgovarjali zastopniki angleškega cesarstva na včerajšnji seji imperialne konference, vendar niso sklenili ničesar določnega in se bodo razgovori prihodnji teden nadaljevali.

Velika poplava je zadnje dni spet zadela USA in sicer državo New Mexico. Področje je veliko železniških mostov in uničilo več prog. Stvarne škode je nad milijon dolarjev. Prebivalci nekaterih mest, ki jih poplava še ogroža, so se morali izseliti.

Dimitrov rešuje španski komunizem

Moskva, 5. junija. o. »Pravda« priobčuje poziv glavnega tajnika Kominterne, Dimitrova, na vse marksistične, bodisi komunistične, bodisi socialistične skupine na svetu. V tem pozivu pravi Dimitrov, da je spričo razvoja v španski državljanski vojni nujno potrebno, dati novo goguma španskim komunistična internacionala izpreviditi, da je edina rešitev za španski marksizem v tem, če obe internacionalni ustanovita skupen akcijski odbor za moralno in stvarno pomoč španski Ljudski fronti. To so že lansko leto oktobra predlagali nekateri komunistični voditelji, toda zaradi nesporazumov ni prišlo do ustanovitve.

Po mnenju Dimitrova more edino tak skupen nastop vseh marksističnih organizacij, komunističnih in socialističnih, dati novega poguma španskim komunističnim bojnikom. Skupni odbor obeh internacional bi začel po vsem svetu nabirati prispevke in prostovoljce za Španijo, ker zaradi spoznanja o neumešanju ne bodo španski Ljudski fronti naklonjene države več moge poslaliti pomoči v tej ali oni obliki. Pač pa bo to lahko delala taka široka mednarodna organizacija. Mednarodni mar-

kistični odbor za Španijo bo dajal valencijski vladi silno moralno in še večjo materialno pomoč. Vrh tega bo važna naloga tega odbora tudi, da se bo boril proti angleškemu konservativizmu, ki je pod vplivom Hitlerjevih in Mussolinijevih spletov sklenil, da morata Francija in Anglija posredovati v Španiji za konec državljanske vojne. To angleško delo

bo proletarsko revolucijo v Španiji onemogočilo, če se marksistične skupine v zadnji uri ne združijo.

Ni nobenega dvoma, da ima Kominterneta za načrtom za skupni akcijski odbor v Španiji še druge namene. Komunistična stranka bo s tem dobila bolj ali manj neposredni vpliv na socialistične organizacije, ki jih že dolgo skuša pologoma in neopazno spraviti pod svoj klobuk ter se brez boja in brez revolucije polastiti vodstva vseh levčarskih organizacij na svetu.

Pogreb generala Molle v Pampeluni

Vitoria, 5. junija. Pogreb generala Molle je bil danes, v soboto ob 11 na državne stroške v Pampeluni. Pokrajina Navarra je zahtevala in dobila čast, da organizira pogreb. General Millan Astray, vojni invalid in bivši poveljnik španske tujske legije, je zastopal pri pogrebu generala Franca.

General Franco je podpisal ukaz, ki podeljuje pokojnemu Mollu red sv. Fernanda za njegove zasluge na bojnem polju.

Rodbina pokojnega generala Molle prebiva v Pampeluni. General je zapustil ženo in štiri otroke; najstarejšemu je 14 let. Oče pokojnega generala je bil tudi general.

Smrt generala Molle je izzvala veliko žalost po nacionalistični Španiji. Trgovci so takoj zaprli svoje trgovine, predstave v kinih in gledališčih pa so bile odpovedane.

Izve se, da so nacionalistične čete na baskovski fronti zahtevale, da naj se takoj začne ofenziva v spomin podpolkovnika Pozasa, ki je poveljeval na tej fronti.

dijska postaja je objavila, da se požar, ki so ga povzročile vladne čete v Madridu, silno širi. Nacionalistične čete so pogasile požar v Casa del Campo.

Madrid, 5. junija. AA. (Havas.) Sinoči je bilo izdano uradno poročilo: Pri Navaseradi so republikanske čete utrdile postojanke, ki so jih zapule v zadnjih dneh. Na baskovski fronti so republikanske čete zavzele rt Lemon. Na osrednji fronti se je včeraj popoldne razvila huda bitka. Sestrelili smo šest sovražnih letal, mi pa smo izgubili samo eno letalo.

Slava ljubljanskega topničarskega polka

Ljubljana, 5. junija.

Ljubljanski topničarski polk je v osvobodilnih bojih na Koroškem po prevratu igral odločilno vlogo. Vsako leto obhaja polk v spomin na ta dogodek, ko so baterije polka prvič prispele na Gosposvetsko polje, krstno slavo na dan 5. junija.

Tudi letos je poveljstvo polka z zelenjem okrasilo dvorišče in postopja vojašnice, pred vzhodom na cesti sta postavljena dva topova, celo dvorišče je prav tako bilo obkroženo z zelenjem okrašenih

topov. Vojaštvo se je popoldne zbralo na dvorišču vojašnice, kjer se je vršil obred rezanja kolača. Te intimne prireditve so se poleg celotnega častniškega zbora udeležili tudi ostali častniki ljubljanske garnizije, divizionar general Tonič, dalje častniki ljubljanske garnizije s pomočnikom komandanta divizije konjeniškim generalom Dodičem, dalje tudi komandant topništva dravske divizije topniški general Popadič, komandant 40. pp. polkovnik Mašič, komandant vojaškega okrožja polkovnik Zviradinovič.

Celo prireditve je prijetno poživila vojaška godba planinskega polka iz Skofje Loke, ker je ljubljanska vojaška godba bila zaposlena na velesejmu.

Po obredu je vojaštvo nagovoril komandant polka polkovnik Mihael Lukane, ki je spominjal na junaštvo pri bojih na Koroškem ter vojske pozival, da to junaštvo v sebi ohranijo zmerom in povsod, da bodo mogli v vsakem primeru stopiti v bojno vrsto, kadar jih bo poklicala domovina. Nato je zaklical Nj. Vel. kralju Petru II., kar so za njim ponovili tudi vojaki.

Po pravlavi je imelo vojaštvo cel dan prosto, gostje pa so bili vsi okuzno pogoščeni v prostorih vojašnice. Stregli so ljubezno častniki polka, med katerimi je tudi precej Slovencev. Tudi g. polkovnik sam je rojen Slovenec.

Mollov duh živi...

Salamanca, 5. junija. AA. (DNB.) Svoj sinočnji govor je general Queipo de Llano posvetil spomenu generala Molle. V govoru je rekel, da je letalo proti Burgosu letelo najbrž tako nizko, da se je zaletelo v gore. General je zaključil svoj govor z naslednjimi besedami:

»Molla je mrtev, toda njegov duh živi, to je duh Španije in ta duh živi še naprej v nacionalni Španiji.«

Nato je bila oddaja prekinjena za eno minuto.

Imenovanje v nacionalistični vojski

Burgos, 5. junija. AA. (DNB.) Na mesto generala Davile, ki je postal poveljnik severne armade, je imenovan Francisco Jordana. Prezvel bo predsedniško mesto tehničnega odbora nacionalne Španije. General Jordana je bil v prvi vladi generala Prima de Rivera general. Kasneje je prevzel mesto visokega komisarja v španskem Maroku.

Obe Španiji brez voditeljev

Pariz, 5. junija. AA. (Havas.) Današnja »Ere nouvelle« tako kaže položaj v Španiji: Ob vstajenji v Barceloni, odstopu Caballerove vlade v Valenciji in ob smrti generala Molle se nam vsiljuje misel, da ostaja Španija brez izrazitih voditeljev v enem in drugem taboru in da prehaja iz dobe državljanske vojne v dobo popolne anarhije in zmed.

Boji na severu

San Sebastian, 5. junija. AA. (DNB.) Ker se je vreme zboljšalo, so davi nacionalistična letala nastopila na baskovskem bojišču. Pri tej priliki so obstreljevali razne sovražne postojanke. Tudi topništvo je začelo streljati. V odseku Bachia je obstreljevalo sovražne rezerve. V odseku Jarada so bili manjši nastopi, da popravijo nacionalistične postojanke.

Na madridskem bojišču je bilo davi precejšnje zatijše. Pravijo, da so imeli republikanske čete v zadnjih bojih približno 3000 mrtvih in ranjenih.

Saint Jean de Luz, 5. junija. AA. (Havas.) Španske nacionalistične pomorske sile so ustavile francosko ribiško ladjo »Jourc«. Oficirji španskih vojnih ladij so prišli na krov francoske ladje in grozili poveljniku in posadki z revolverji, če se uprejo preiskavi. Ladja je mogla po brezuspešni preiskavi nadaljevati svojo pot.

Salamanca, 5. junija. AA. Nacionalistična ra-

Rooseveltovi zunanje in notranje politični načrti

Washington, 5. junija. AA. DNB: Na včerajšnji konferenci s časnikarji je Roosevelt povedal, kaj si že želi, da bi parlament sprejel koncem letošnjega zasedanja. Parlament naj sprejme reformo federalnih sodišč, reformo federalne uprave, utrdi naj višinske meje mez in delovni čas, prepove naj izrabljanje otrok v tovarniških delih, prepreči izbegavanje davčnim dolžnostim, izdaj naj odredbe za pomoč krajem, ki trpe zaradi

Seja ministrskega sveta v Belgradu

Belgrad, 5. junija. AA. Sinoči od 18—20.30 je bila seja ministrskega sveta. Predsedoval ji je dr. Milan Stojadinović. Na seji so razpravljali o vprašanjih iz posameznih ministrskih področij.

Na predlog pravosodnega ministra so sprejeli uredbo o uvedbi zakona o izvršbi in zavarovanju od 9. junija 1930 in uredbo o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o izvršbi in zavarovanju od 9. julija 1930.

Sprejeli so tudi načrt pomorsko-trgovskega zakona s pooblastilom pravosodnemu ministru, da ga predloži narodni skupščini.

Vzeli so na znanje poročilo pravosodnega ministra, da je na podlagi pooblastila finančnega zakona izdal uredbo o uvedbi civilnosodnega postopka na področju velikega sodišča v Podgorici.

Na predlog finančnega ministra so sprejeli uredbo o nagradah za zatiranje tihotapstva z monopolnim blagom.

Pooblastili so prosvetnega ministra naj na podlagi finančnega zakona najame posojilo v znesku 20 milj. din za gradnjo prosvetnega ministrstva pri Državni hipotekarni banki.

Sv. Stolca in spor z Nemčijo

Rim, 5. junija. Kljub vsem napadom nemškega tiska in nar.-socialističnih voditeljev na nemško Cerkev ter njene zastopnike, v Vatikanu ne dajejo nobenih izjav med Nemčijo in sv. Stolico. Kljub temu, da se Nemci vedejo tako, kakor da uradni zvez med sv. Stolico in nemško državo ni več, noče Vatikan ukreniti ničesar podobnega, kakor je storila nemška vlada. To ravnanje sv. Stolice je nadvse modro, ker se s to skrajno potrpežljivostjo izogne slehernemu očitku, da je ona s svojo nestrojnostjo položaj poslabšala. Zato sv. Stolica tudi ne bo poklicala svojega zastopnika nuncijskega Orseniga, marveč bo čakala, da ga nemška vlada od-slovi. Zdi se, da bo do tega tudi prišlo, ker je narodni socializem v svoji trgovlavi zaslepljenosti odločen, da nemško Cerkev ukloni. Od tega bi ga odvrgnil le kak zunanje-politični pritisk ali posredovanje Italije.

Stalinov končni boj z opozicijo

Moskva, 5. junija. o. Sedeč po zadnjih aretacijah med voditelji komunistične stranke, med višjimi častniki in med višjim uradničtvom v zunanjem komisariatu je Stalinov boj proti opoziciji prišel v zaključno razdobje. Vse te aretacije pričajo, da je sovjetski diktator sklenil odstraniti in

uničiti vse nasprotnike do zadnjega. Pred dvema dnevnoma so zaprli generala Eidemanna, ki je bil organizator in voditelj Osoviahima, sovjetske organizacije za zračno obrambo. General je bil silno popularen po vsej Rusiji in je njegova aretacija presenetila vse kroge. V Moskvo so nenadoma poklicali tudi maršala Blücherja, poveljnika sovjetske vojske na Daljnem vzhodu.

„Kristus, reš nas Anglije“

London, 5. junija. AA. (Havas.) Reuter poroča iz Jeruzalema, da je prišlo med včerajšnjo procesijo do protiangljskih demonstracij. Procesija je šla pod arabskimi, italijanskimi in vaticanskimi zastavami, in na zastavah je bilo napisano: Kristus, reš nas angleškega imperalizma! — Med mladino so delili letake, ki so vabili arabske dijake, da naj gredo študirat na italijanska vseučilišča, kjer so stroški zelo skromni in kjer jim hoče italijanska vlada kriti vse stroške šolanja in prehrane.

Ameriška letalka Amelia Earhadtova, je na svojem poletu okoli sveta iz Portorica odletela v Port Natal v Braziliji. Od tu se bo dvignila na pot čez Atlantsko morje.

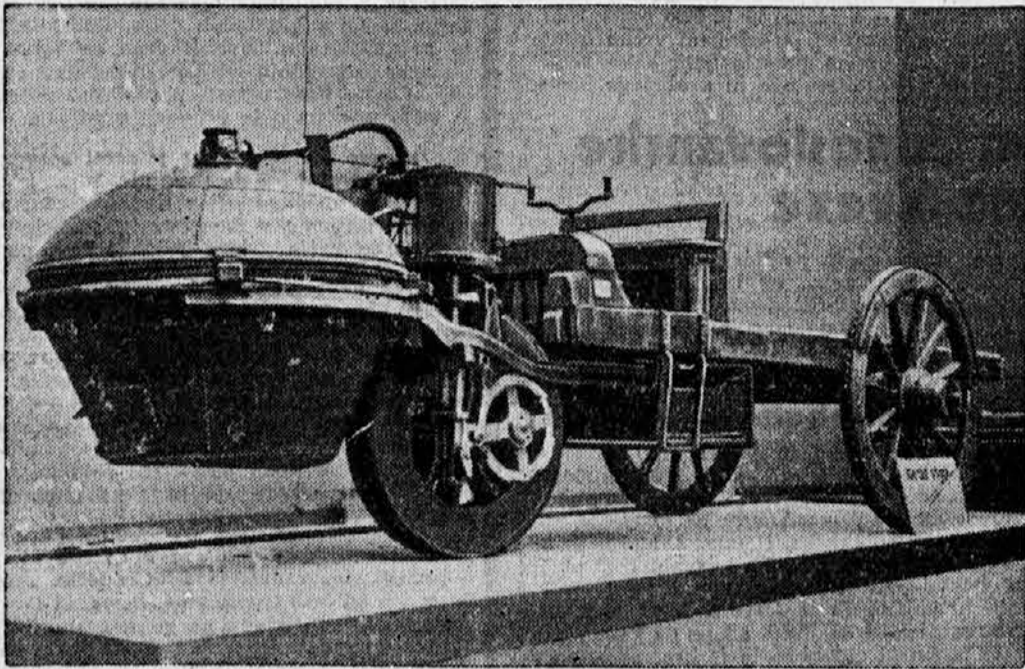
Slike iz sodobne Rusije

Batum, trgovsko središče ob Črnem morju in izvozna luka ruskega petroleja, v aprilu zjutraj. Leden veter vleče po ulicah, temperatura 8 stopinj pod ničlo. Le radi oprakov gre človek na ulico.
Vendar stoji na glavni ulici pred neko trgovino, ki je še zaprta, dolga vrsta ljudi in potrpežljivo čaka na čevlje z gumijastimi podplati, ki jih bodo delili med nje. Obrazi ljudi so trdi, oči izražajo obup in dvom.
Na naslovni strani časopisov pa stoji: »Zahvalimo se ti, tovariš Stalin, za vse dobrote, ki si nam jih izkazal!»

Velika cerkev z dvema zvonikoma. Glavna vrata so zagrana z debelo verigo. Stranski vhod vodi na umazano, zanemarjeno dvorišče in od tod v notranjščino cerkve, ki pa je še precej dobro oskrbovana. Od nekod se pojavlja duhovnik in začne razkladati, da je ta cerkev bolj za razne tuje, katerih je v mestu mnogo. On sam je Nemec, v službi konzulata, ter se preživlja z milodari svojih vernikov. Bogoslužje sicer ni prepovedano, toda Rus se izpostavlja najrazličnejšim neugodnostim, če bi ga hotel pristo opravljati.
Pravoslavna stolnica je postala obednica in pre-

nočevalnica za delavce. Isto je z drugimi manjšimi cerkvami, če jih niso raje porušili.
Kljub vsemu pa je ljudstvo ohranilo verska čustva in si naravnost želi življenja po veri.
Skoro po vseh hišah so še svete podobe; mladeniči, s komunističnimi znaki na prsih, prepevajo cerkvene pesmi.
V pristanišču. Skupina žensk v razcapanih oblekah, vdratih obrazov — živa podoba lakote in bede — tresočih se od mraza in slabosti gre na delo. In kakšno delo! Delo težakov, ki razkladajo in nakladajo težke tovore na ladje. In take slike se ponavljajo dan za dnem.

Še majhen dogodek. Precej poznana osebnost se zbudi neke noči okoli dveh radi sumljivega šuma. Vstane in v spremstvu psa zaloti človeka, ki mu je vdrl v omaro. Pes se zaleti v neznačaj in mu raztrga obleko.
Žadeva pride pred sodišče. »Tovariš« mirno zatrjuje, da je takrat prišel samo kruh iskat, brez slabših namenov. In »burju« je bil obsojen, da prekrši »tovariš« novo bleko in perilo, ki mu jo je pes poškodoval. — (i)

Najstarejši francoski avtomobil na sedanjih pariških razstavi. Sestavljen je leta 1771 inž. Cugnot.

Nova verska ločina v Skandinaviji

Kakor hitro izgine iz človeškega srca vera, se ga polasti praznoverje. O tem priča sledeča zgodba iz Skandinavije.
Mlad mornar, ki je okusil vso viharnost in burnost življenja na morju in pristaniščih vsega sveta, je začutil potrebo počitka. V ta namen je vesloplil v neko versko ločino, ki hoče prisiliti sv. Duha, da se svojim vernikom razodeva v njihovem jeziku. Spreobrnjenje pa mu je šlo tako težko od rok, da so ga nazadnje izključili.
To pa ga ni uplašilo. Naučil se je že toliko, da je »na svojo roko« ustanovil novo ločino »Hebronistov«. Glavni »obred« so nekako nerodno posnemanje bivšega newyorškega »Burlesque Theater« (ustanovitelj je pač mornar) in verski pleši, kar naj pomenja ubožnost v duhu in ponižnost. Radi teh ekstremno nemoralnih »obredov« so se začeli pritoževati možje, katerih žene so postale Hebronistkinje, in tudi starši. Vendar so bile vse pritožbe zaman. Skandinavci ljubi prostost in ne trpi nobenih ugovorov in kritike svojega početja. Število vernikov je začelo celo neprestano rasti. Med njimi je mnogo uglednih in bogatih dam, ki so zapustile svoje muže in družine, da lahko žive v naravnih »preprostostih«. Ločina si je namreč kupila veliko posestvo na Danskem, kjer žive skupno stari in mladi, možki in ženske, bogati in ubogi.
Dneve preživljajo v skupnih molitvah, premišljevanjih in zamaknjenjih. Če je kdo bolan, mora prenašati to nadlogo vdano, brez pomoči zdravnika, kateremu je vstop prepovedan. Zalosten mora biti pogled na ta bitja v vseh mogočih položajih: nekateri leže, drugi se plazijo po vseh štirih, drugi zopet v svoji zamaknjenosti blebetajo nerazumljive in brezzvezne besede, ki naj bodo razodetje svetlega Duha.

Glavne dogme razodetja so: konec sveta je blizu. Edino hebronisti se lahko rešijo svet pogube; če se jim to ne posreči, naj se pripravljajo sami zase na končno zrušenje sveta.
Nezaščiteno je, kako potvarjajo sveto Pismo. Razlagajo pa samo mesta, ki jih lahko obrnejo po svoje, da odgovarjajo njihovim potrebam.
Sramotno je, a vendar v duhu našega časa, da more priti javno in nemoteno do početij, ki jih izvajajo pravi umski bolniki, ki spadajo v prvi vrsti v blaznico. — (g.)
Zbiranje prispevkov za katoliški zavod v Ameriki.
Delavci v Clevelandu so začeli zbirati prispevke za gradnjo cerkvice in Katoliške univerze John Carolla. S tem hočejo delavske organizacije pokazati svojo hvaležnost do jezuitov. — (g.)

Občutljivost človeškega nosu

Napačno je mnenje, da je človeški nos zelo malo občutljiv za ta ali oni vonj. Seveda je na drugi strani res, da zavohajo nekatere živali duhove, kakršnih človek ne more, vendar pa to še ni dokaz, da je človeški nos precej »površene«. Najbolje pričajo o tem številke, ki povedo, koliko vonjave mora biti v enem litru zraka, da jo človeški nos zazna. Številke predstavljajo milijonske dele grama in so za: jodoforin 1,027; za oranžno in rožno olje 0,5; za amonjak 0,003 in za vijolice celo 0,0005. To bi se reklo z drugimi besedami, da zadostuje 1 kg vijolic, da dobimo več tisoč litrov zraka, v katerem je najfinjši vijolični duh. Človeški nos pa ni občutljiv samo za prijetno dišave, pač pa tudi — morda še bolj — za one, pred katerimi si človek nos rajši zamaši. Tako neprijetno dišaveč snov je na pr. žveplov vodik, pa seveda prej omenjeni amonjak tudi ni izzet.
Ni torej prav nič pretirano, če rečemo, da bi zadovoljalo kakšne vonjave že samo nekaj gramov, da bi z njo prepolnili vso zemljo.

LJUBEZEN, KI UBIJA

»In take šole je fantu treba,« je dejal in me pogledal s tistimi svojimi mrzlimi očmi tako, kakor me je v tistem trenutku, ki mi je tako trdno stisnil roko v salonu.
Kratko in malo — sklenili so, da bom postal zavodski gojenec, a ne v kakem pariškem kolegiju.
»Tu je preslab zrak...« je rekel o čim važno.
Ne vem, zakaj ga je tako skrbelo moje zdravje. Mislim, da se je delal, da ga skrbi. Takrat nisem videl še ničesar istega, kar je videl on vnaprej. Hotel me je za vedno oddaljiti od matere, da bi bil on lahko bolj vesel in bolj varen, ko se bosta vrnila nazaj in bom jaz spravljen v kakem zavodu izven Pariza.
Čemu je bilo treba takih varnostnih dolečil? Ali ni dovolj, da samo izreče svojo voljo, pa se mu bo mati pokorila? Kako trpim pri tem, ko slišim njegov glas, ki jo tika, kakor je to delal oče.
Kadar sem se vrnil iz šole domov, mi je ubogi rajni oče pomagal pisati naloge. Ta očim pa me je večeraj popoldne zavlekel v zavod. Sam me je predstavil oskrbniku, suhi in dolgi dobričina s plešasto glavo. Oskrbnik me je pobožal po licu in nekaj dejal.
Zdaj sem tu, v zavodu, na velikem dvorišču, ki ga obdajajo stara drevesa.
Jesenski dan je. Nekateri fantje se igrajo,

drugi se spet ne igrajo, marveč samo gledajo. Naslanjajo se na debela porumenelih drev. Drugi pa se spet sprehajajo po dvorišču s tako žalostnimi obrazi, kakor da jih je ves svet zapustil.
To je dvorišče zavoda v Versaillesu. Učenci, ki se tu igrajo, so starejši gojenci, drugi, boječji izgnanci, so pa novinci. Jaz sem eden med njimi.
Ko sva se z gospodom Termondom vozila v zavod, nisva vso pot na vlakcu spregovorila niti besede. Rad bi mu bil povedal, kako se bojim novega domovališča. Rad bi ga bil prosil, naj me nikar ne meče med tuje, zapuščene otroke, ki jih ne poznam. Rad bi mu bil obljubil, da se bom pridneje in z večjo vnemo učil, če bom smel ostati doma.
A pogled njegovih oči je bil tako oster, kadar je obstal na meni. Treba je bilo toliko napora, da sem se obrnil k njemu in izpregovoril tistih nekaj črk, ki so potrebne za besedo »oče«. Ob njej sem vedno mislil na nekoga drugega, ki je za vedno zaspal in zdaj leži tam doli na pokopališču.
Zato nisem prav nič prosil gospoda Termonda. Pristal sem, da so me zaprli v zavod, ne da bi le z besedico potožil, kako mi je hudo pri srcu.
Drugi dan bi me morala priti obiskat mati. Upanje na to svidenje je zmanjševalo v meni boleť zaradi ločitve. Mislim, da bo morda prišla sama, brez očima.
A prišla je — z njim.
Sedela je v čakalnici. Tovariši so se raz-

Zajtrk v cerkvi

V anglikanskih cerkvenih krogih se v zadnjem času precej pogosto pritožujejo nad tem, da ljudje zjutraj preveč poredko hodijo v cerkev. Neki anglikanski vikar v Peterboroughu si je ta nenavaden pojav razložil na ta način, da verniki zato ne hodijo zjutraj več toliko v cerkev, ker da morajo prej poskrbeti za zajtrk. Če bi se našel način, kako zajtrk ne bi več zadrževal ljudi doma, potem bi bila vsa stvar spet v redu in cerkve bi bile tudi zjutraj gotovo bolj polne kot sedaj. Pravijo, da so nekateri ta njegov predlog upoštevali in prejeli ter da so sklenili, da bodo vernikom, ki bodo zjutraj prišli v cerkev, sami poskrbeli za zajtrk. To bi v začetku uvedli samo za vsako drugo nedeljo v mesecu, da bodo na ta način poiskovali, koliko bo uspeha. Če se bo obneslo, potem bodo to novost vpeljali za vsako nedeljo. Pričakujejo z vso gotovostjo, da bo obisk pri jutranjem cerkvenem opravilu odsej mnogo večji, ker računajo, da jih bo v cerkev prišlo precej tudi samo zaradi zajtrka. Tem pa gotovo ne bo po volji, da bodo zajtrk dobili šele potem, ko bo pobožnost v cerkvi končana.

Slavnostna oprava westminsterske opatiije naprodaj

Westminsterska opatiija, v kateri sta bila 12. maja kronana angleški kralj in kraljica, je še vedno odeta v ves tisti sijaj, kakor je bila takrat, ko so bili v njej zbrani na kronanju najodličnejši zastopniki iz vseh koncev sveta. V tej svečani opravi so jo pustili po kronanju zato, da si jo morejo ogledati obiskovalci, ki prihajajo vanjo še sedaj dan za dnem v velikem številu. Šele potem, ko se bo ta radovednost nekoliko poleгла, bodo odstranili iz opatiije dragocene preproge, okraske in drugo opremo. Toda vse to ne bo iz opatiije izginilo tako, kakor se navadno zgodi, kadar pospravljajo po kakšni svečanosti slavnostno okrašeno dvorano, ko nihče od zunaj za to niti ne ve in se tudi ne briga, ampak bodo vse dragocenosti, ki bi kolikaj spominjale na slovesno kronanje v westminsterski opatiiji 12. maja t. l., razprodane za spomin. Na tisoče in tisoče ljudi se je že prijavilo, ki bi radi imeli kakšno dragocenost kot spomin na kronanje kralja Jurija VI. Ustanovili so v opatiiji celo posebno pisarno, v kateri vodijo evidenco o vseh teh številnih željah in prošnjah. Dragoceni stoli in klopi, v katerih so sedeli ob priliki kronanja najodličnejši zastopniki iz raznih držav, so že razprodani in so jih kupili povečini oni, ki so jim bili 12. maja namenjeni. Na stolne se je oglasilo takšnih prosilcev, ki bi radi imeli za spomin stole, na katerih sta sedeli princezinja Elizabeta in Margareta. Toda ta dva stola sta obenem z ostalimi, na katerih je ob kronanju sedelo kraljevo sorodstvo, rezervirana za kralja samega, ki jih bo razdelil po raznih sobah številnih svojih gradov. Med prosilce, ki bi radi imeli kaj za spomin na to kraljevo kronanje, bodo razdelili tudi velikansko preprogo, ki meri nič manj kot 1500 kvadratnih metrov in je vsa obložena z zlatimi okraski. Preprogo bodo razrezali na majhne kose v velikosti dveh kvadrat. metrov. Vsak tak kos bodo prodali po 160 din za kvadratni meter. Vsi drugi okraski in obložki so bolj poceni. Del velike dragocene

Ljubljanski velesejem

Lovska razstava na področju Zveze lovskih društev v dravski banovini se bo vršila na pomladanskem velesejmu od 5. do 14. junija t. l. v Ljubljani. Namen razstave je, da prikaže stanje slovenskega lovstva ter stalež divjadi po kakovosti in gostoti na področjih posameznih lovskih društev. Na razstavi bo prikazana zgodovina lovstva, t. j. predzgodovinsko orodje in orožje ter naša lovška oprema in umetnost preteklih časov. Lovska statistika o stanju lovskih organizacij, stalež divjadi, letni plen ter gospodarska vrednost lova, sodobna lovška oprema od pušk do obleke ter optika in moderno lovsko orodje. Razstava trofej bo vsebovala vse kakovosti teh od najslabših do najboljših ter tipične oblike in vzrast rogovja za posamezne pokrajine. Kot okras bodo posamezne živalske skupine, nažgane živali ter krzna domačih kožuharjev, poleg slik in plastike domačega izvora. Sledovi in tiri divjadi, učinek strala na živalsko telo, pravilna uporaba lovili (pasti), pravilno ravnanje z ustreljeno divjadjo. Pravilna gojitve divjadi (krmišča, solnice, zaklonišča, streže, odri), lovške kočice. Skeletni divjadi, gnazda, brlogi. Zbirka lobanji oziroma celjosti za določevanje starosti rogarjev. Bolezni divjadi v modelih, preparatih in slikah. Sodobna lovška umetnost in slikarstvo, fotografija. Domača lovka in naravoslovna literatura ter živa divjad v velesejskem zoo.

Največje veselje gospodinj je gotovo lepa preproga, saj z njo pričara v stanovanje tisto, kar človeka vabi in drži. Na pomladanskem ljubljanskem velesejmu od 5.—14. junija bo gotovo največja izbira preprog, ker se je priglasilo že 15 najodličnejših razstavilcev. Poleg uvoženih dragocenih perzijskih preprog bodo pa predvsem zastopane tudi naše domače preproge z vseh strani Dalmacije, Bosne, Srbije in Makedonije, Slavonije, Banata in Bačke. Kdor se pa v nena za moderno ornamentiko, mu bo tudi ustrezno z največjo izbiro. Skratka, izbira bo tako velika, da bo z njo zadovoljen najfinjši okus in tudi najskromnejša denarnica.

Radio Programi Radio Ljubljana

Sobota, 5. junija: 10 Prenos otvoritve ljublj. velesejma — 12 Druga za drugo plošča hiti v pisano vrsto veselih stvari — 12.45 Vreme, poročila — 13.15 spored, obvestila — 13.15 Druga za drugo plošča hiti v pisano vrsto veselih stvari — 18 Za delopust (igra Radijski orkester) — 18.40 Biološke zanimivosti živalstva (g. prof. Fr. Pengov) — 19.15 Vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Pregled sporeda — 20. O zunanjih politikah (g. dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Pratika za mesec rožni cvet ali junij. Besedilo oskrbel Niko Kuret. Izvajajo člani rad.igr. družine. Vodi Ivan Pengov — 22.15 Vreme, poročila, spored — 22.15 Radijski orkester.

Drugi programi
Sobota, 5. junija; Beograd: 19.50 Orkestralni koncert, 20.40 Srbski večer — Zagreb: 20. Otvoritev zagrebške velesejma — Dunaj: 20.25 Radijska revija, 21.30 Arje, 22.20 Plesna glasba — Budimpešta: 21.20 Ciganska glasba, 22.40 Operni orkester — Italijanske postaje: 17.15 Plesna glasba, 21. Spelovanje — Praga: 19.35 Pester večer, 21. Vojaška godba — Varšava: 20. Simfonični koncert — Hamburg: 20.10 Operna glasba — Vratislava: 20.10 Opera »Vesela žene windsorske«.

preproge bodo dobila tudi vsa angleška in ameriška ništva v inozemstvu.

VZAJEMNA POSOJILNICA, R. Z. Z O. Z. V LJUBLJANI
SPOROČA ZALOSTNO VEST, DA JE PO KRATKI BOLEZNI UMRL
ČLAN NAČELSTVA, GOSPOD

FRANC VILFAN
POSESTNIK, GOSTILNIČAR ITD.

ZASLUŽNEGA SODELAVCA OHRANIMO V TRAJNEM SPOMINU!
LJUBLJANA, DNE 4. JUNIJA 1937.